

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej
Departament Pomocy i Integracji Społecznej

Akceptuje:
PODSEKRETARZ STANU

Elżbieta Seredyn

Podsekretarz Stanu
Elżbieta Seredyn

Sprawozdanie
z realizacji działań na rzecz
ludzi bezdomnych
w województwach w roku 2014

oraz wyniki

Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych
(21/22 styczeń 2015)

Materiał informacyjny

Warszawa, październik 2015 r.

SPIS TREŚCI

Wstęp	3
I. Wyniki Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych (21/22 styczeń 2015).....	3
II. Placówki noclegowe dla osób bezdomnych	12
III. Placówki wsparcia doraźnego świadczące inne (poza zapewnieniem noclegu) usługi dla osób bezdomnych	19
IV. Wsparcie i pomoc dla osób bezdomnych.....	24
V. Finanse	30
VI. Zgony z wyziębienia.....	35
VII. Dodatkowa informacja – finansowanie budownictwa socjalnego – z Funduszu Dopłat.....	36

WSTĘP

Niniejsze opracowanie jest kontynuacją wcześniejszego materiału „*Sprawozdanie z realizacji działań na rzecz ludzi bezdomnych w województwach w roku 2012 oraz wyniki Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych (7/8 luty 2013) i Badania socjodemograficznego (Aneks)*”.

W przedstawionym materiale starano się zebrać informacje dotyczące m.in.:

- wyników „Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych” przeprowadzonego w nocy z 21 na 22 stycznia 2015 r.;
- działań na rzecz osób bezdomnych podjętych w 2014 roku;
- przypadków zgonów z wyziębienia w sezonie zimowym 2014/2015;
- budownictwa socjalnego (za rok 2014).

Przedstawione w materiale informacje uzyskano z kilku źródeł:

- Sprawozdania jednorazowego DPS-IV-52-IR/2015 - zrealizowanego w Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS). Informacje były zbierane od gmin, powiatów, Wydziałów Polityki Społecznej, Urzędów Marszałkowskich, placówek świadczących usługi dla osób bezdomnych. Sprawozdanie dotyczyło m.in. działań na rzecz osób bezdomnych podjętych w 2014 roku; finansowania; wyników Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych przeprowadzonego w nocy z 21 na 22 stycznia 2015 r.; przypadków zgonów z wyziębienia w sezonie zimowym 2014/2015,
- *Sprawozdań z działań podjętych w celu zapobieżenia negatywnym skutkom bezdomności na terenie województwa w sezonie zimowym 2014/2015* – przekazanych do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej przez Wydziały Polityki Społecznej Urzędów Wojewódzkich,
- Informacji przekazanych przez Bank Gospodarstwa Krajowego (informacja na temat budownictwa socjalnego).

I. Wyniki Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych (21/22 stycznia 2015)

W nocy z 21 na 22 stycznia 2015 r. na terenie całego kraju zostało przeprowadzone *Ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych*.

Wcześniej, w listopadzie 2014 r. Podsekretarz Stanu w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej – Elżbieta Seredyn zwróciła się do wszystkich Wojewodów z prośbą

o koordynację działań związanych z przeprowadzeniem badania liczby osób bezdomnych w województwach. Wyzaczyła też jeden, wspólny dla wszystkich województw, termin przeprowadzenia badania.

▪ Cel badania

Określenie liczby osób bezdomnych jest niezbędnym wstępem do wszelkich dalszych działań mających na celu ograniczenie negatywnych skutków bezdomności. Inaczej mówiąc: jeśli chce się podjąć jakieś działanie, należy mieć świadomość do jak liczebnej grupy osób ma być ono skierowane, a w konsekwencji, jakie środki finansowe należy przeznaczyć na to działanie.

Taka informacja może być niezwykle cenna także dla gmin. Informacja o liczbie osób bezdomnych przebywających na terenie danej gminy, może być podstawą do podejmowania konkretnych decyzji np. o wybudowaniu noclegowni czy domu dla osób bezdomnych a także prowadzenia odpowiedniej polityki mieszkaniowej. Informacja na temat osób bezdomnych na terenie gminy może dać także podstawę do uwzględnienia problemu bezdomności w *Gminnych strategiach rozwiązywania problemów społecznych*.

Ponadto pozytywnym rezultatem badania przeprowadzonego w nocy z 21 na 22 stycznia 2015 r. była możliwość udzielenia bezpośredniej pomocy osobom bezdomnym (zwłaszcza tym, znajdującym się poza placówkami noclegowymi), do których docierali realizatorzy badania. W wielu przypadkach osobom bezdomnym udzielono natychmiastowej pomocy: skierowano do placówek noclegowych, dostarczono posiłek czy ciepłą odzież.

▪ Sposób przeprowadzenia badania

Badanie zostało przeprowadzone:

- w jednym, wcześniej określonym terminie na terenie całego kraju (uniknięto w ten sposób, błędu „dublowania się” danych), metodą tzw. „punktu w czasie”,
- w sezonie zimowym – (najłatwiej wtedy określić liczbę osób bezdomnych, ponieważ większość osób korzysta wówczas z usług specjalistycznych placówek dla osób bezdomnych),
- badano liczbę osób bezdomnych przebywających zarówno w placówkach noclegowych jak i w tzw. miejscach niemieszkalnych (poza placówkami noclegowymi).

Koordynacja działań:

- w każdym województwie został wyznaczony Wojewódzki koordynator badania,
- podobnie w każdej gminie został wyznaczony Gminny koordynator badania, podlegający koordynatorowi wojewódzkiemu.

Ponadto badanie przeprowadzono:

- z zaangażowaniem wszelkich dostępnych służb publicznych (np. centrów zarządzania kryzysowego, policji, straży miejskiej i gminnej, pracowników socjalnych), w ramach obowiązków służbowych pracowników,
- bez konieczności wydatkowania na badanie środków finansowych.

W realizację badania zaangażowały się również organizacje pozarządowe, wolontariusze, streetworkerzy.

- Korelacja badania z realizacją Sprawozdania jednorazowego DPS-IV-52-IR/2015 przeprowadzonego w Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS).

Ogólnopolskie badanie liczby osób bezdomnych w nocy z 21 na 22 stycznia 2015 r. zostało skorelowane z realizacją Sprawozdania przeprowadzonego w Centralnej Aplikacji Statystycznej (CAS), za pomocą formularza sprawozdania jednorazowego DPS-IV-52-IR/2015.

W ramach w/w badania gminy (Ośrodki Pomocy Społecznej) były odpowiedzialne za określenie liczby osób bezdomnych przebywających na ich terenie w nocy z 21 na 22 stycznia 2015 r. Informację o liczbie osób bezdomnych (z podziałem na mężczyzn, kobiety i dzieci oraz miejsce ich przebywania) znajdujących się na terenie gminy w czasie badania, gminy miały wprowadzić do Sprawozdania jednorazowego DPS-IV-52-IR/2015 (Tablica 7).

Na podstawie liczby osób bezdomnych przebywających w gminach, można było z kolei uzyskać liczbę osób bezdomnych w danym województwie, a następnie w całej Polsce.

Dane wpisane do Sprawozdania jednorazowego przez gminy (Ośrodki Pomocy Społecznej) przekazywane były następnie do Wydziałów Polityki Społecznej - gdzie miały zostać zweryfikowane a następnie przekazywane do Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Ostateczny termin zatwierdzenia sprawozdania jednorazowego w CAS przez Wydziały Polityki Społecznej został określony na miesiąc kwiecień 2015 r. Na podstawie sprawozdań przekazanych przez Wydziały Polityki Społecznej, w Ministerstwie Pracy i Polityki Społecznej został ostatecznie opracowany niniejszy materiał informacyjny.

- Uwzględniona w badaniu terminologia – definicja osoby bezdomnej

Przy interpretacji wyników badania brano pod uwagę definicję osoby bezdomnej (wg ustawy o pomocy społecznej).

Zgodnie z art. 6 pkt 8 ustawy z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej* (Dz. U. z 2015 r. poz. 163 j.t.) - za osobę bezdomną uważa się: „...osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy i niezameldowaną na pobyt stały, w rozumieniu przepisów o ewidencji ludności, a także osobę niezamieszkującą w lokalu mieszkalnym i zameldowaną na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania”.

Inaczej mówiąc, w tym rozumieniu osobą bezdomną jest osoba, która:

- 1) **nie zamieszkuje w lokalu mieszkalnym** (warunek ten zawsze musi być spełniony)
- 2) nie jest zameldowana na pobyt stały
- 3) jest zameldowana na pobyt stały w lokalu, w którym nie ma możliwości zamieszkania przy czym „lokałem, w którym nie ma możliwości zamieszkania” jest w szczególności:
 - lokal, który należy opuścić w związku z wyrokiem eksmisyjnym bądź sądowym zakazem kontaktowania się z dotychczasowymi współlokatorami np. w wyniku konfliktów rodzinnych;
 - lokal, w którym nie można zamieszkać z powodu zagrożenia życia lub zdrowia spowodowanego np. złym stanem technicznym budynku;
 - lokal, do którego faktycznie nie można powrócić w wyniku sprzeciwu, odmowy dostępu ze strony innych zameldowanych tam osób.

W takim rozumieniu osoba, która mimo, że nie ma stałego miejsca zameldowania, jednak mieszka w lokalu mieszkalnym (np. wynajmuje mieszkanie) – nie jest osobą bezdomną.

Osobą bezdomną jest natomiast osoba, która zamieszkuje placówkę noclegową dla osób bezdomnych (schronisko, noclegownię itp.), ponieważ placówki te nie są lokalami mieszkalnymi w rozumieniu przepisów o ochronie praw lokatorów i mieszkaniowym zasobie gminy. Osobą bezdomną jest także osoba mieszkająca poza placówkami noclegowymi dla osób bezdomnych, np. na klatce schodowej, na dworcu, na działce itp. (przy czym w obu w/w przypadkach spełniony musi być warunek, że osoba nie ma możliwości zapewnić sobie własnym staraniem zamieszkania w lokalu mieszkalnym).

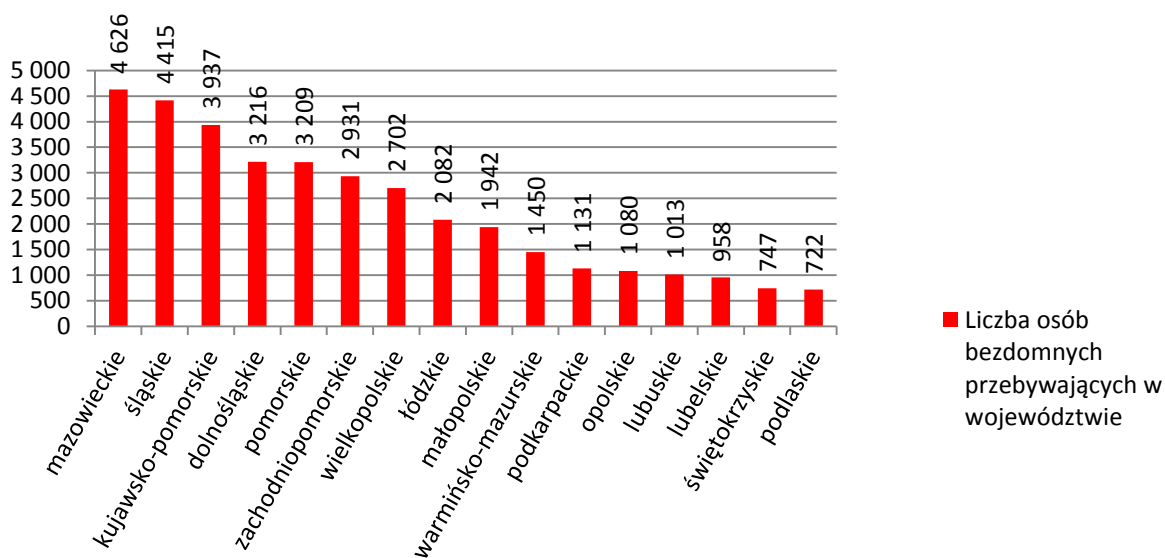
▪ **Wyniki badania**

W momencie realizacji badania zdiagnozowano 36,1 tys. osób bezdomnych, w tym ok. 25,6 tys. osób przebywało w placówkach instytucjonalnych, a ok. 10,5 tys. osób przebywało poza placówkami instytucjonalnymi. Przedstawia to poniższa tabela:

**Tabela Nr 1 Liczba osób bezdomnych zdiagnozowanych w nocy z 21 na 22 stycznia 2015 r.
- z podziałem na województwa**

Lp.	Województwo	Liczba osób bezdomnych przebywających w placówkach instytucjonalnych	Liczba osób bezdomnych przebywających poza placówkami instytucjonalnymi	OGÓŁEM: Liczba osób bezdomnych przebywających w województwie
1	dolnośląskie	2 400	816	3 216
2	kujawsko-pomorskie	1 462	2 475	3 937
3	lubelskie	822	136	958
4	lubuskie	661	352	1 013
5	łódzkie	1 606	476	2 082
6	małopolskie	1 589	353	1 942
7	mazowieckie	3 434	1 192	4 626
8	opolskie	779	301	1 080
9	podkarpackie	870	261	1 131
10	podlaskie	610	112	722
11	pomorskie	2 329	880	3 209
12	śląskie	3 765	650	4 415
13	świętokrzyskie	604	143	747
14	warmińsko-mazurskie	1 103	347	1 450
15	wielkopolskie	1 913	789	2 702
16	zachodniopomorskie	1 676	1 255	2 931
	RAZEM	25 623	10 538	36 161

Wykres Nr 1A Liczba osób bezdomnych zdiagnozowanych w nocy z 21 na 22 stycznia 2015 r. (graficzne przedstawienie Tabeli 1)

Najwięcej osób bezdomnych zdiagnozowano w województwie mazowieckim (4,6 tys.), śląskim (4,4 tys.) i kujawsko-pomorskim (3,9 tys.).

Najmniej osób bezdomnych zdiagnozowano natomiast w województwie podlaskim (722 osób), świętokrzyskim (747 osób) oraz lubelskim (958 osób).

Spośród 36,16 tys. bezdomnych osób aż 80% stanowili mężczyźni (28.918 osób), 14,8% kobiety (5.351 osób) oraz 5,2% dzieci (1.892). Dzieci przebywały przede wszystkim w placówkach dla samotnych matek z dziećmi oraz w domkach na działkach, altanach. Liczbę osób bezdomnych z podziałem na płeć oraz miejsce przebywania przedstawiono poniżej w Tabelach 2 - 4.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Departament Pomocy i Integracji Społecznej

Tabela Nr 2 Liczba osób bezdomnych zdiagnozowanych w trakcie ogólnopolskiego badania w nocy z 21 na 22 stycznia 2015 r. z podziałem na województwa oraz z uwzględnieniem liczby kobiet, dzieci i mężczyzn

LP.	Województwo	Liczba osób bezdomnych przebywających w placówkach instytucjonalnych				Liczba osób bezdomnych przebywających poza placówkami instytucjonalnymi				OGÓŁEM			
		Razem	mężczyźni	kobiety	dzieci	Razem	mężczyźni	kobiety	dzieci	Razem	mężczyźni	kobiety	dzieci
1	dolnośląskie	2 400	1 858	365	177	816	719	96	1	3 216	2 577	461	178
2	kujawsko-pomorskie	1 462	1 145	235	82	2 475	1 309	720	446	3 937	2 454	955	528
3	lubelskie	822	699	86	37	136	131	5	0	958	830	91	37
4	lubuskie	661	531	88	42	352	319	31	2	1 013	850	119	44
5	łódzkie	1 606	1 304	221	81	476	371	102	3	2 082	1 675	323	84
6	małopolskie	1 589	1 338	198	53	353	290	63	0	1 942	1 628	261	53
7	mazowieckie	3 434	2 777	551	106	1 192	936	196	60	4 626	3 713	747	166
8	opolskie	779	613	102	64	301	263	34	4	1 080	876	136	68
9	podkarpackie	870	765	92	13	261	238	23	0	1 131	1 003	115	13
10	podlaskie	610	546	61	3	112	101	11	0	722	647	72	3
11	pomorskie	2 329	1 941	305	83	880	742	135	3	3 209	2 683	440	86
12	śląskie	3 765	3 006	544	215	650	569	81	0	4 415	3 575	625	215
13	świętokrzyskie	604	476	107	21	143	127	16	0	747	603	123	21
14	warmińsko-mazurskie	1 103	935	95	73	347	320	27	0	1 450	1 255	122	73
15	wielkopolskie	1 913	1 525	243	145	789	675	109	5	2 702	2 200	352	150
16	zachodniopomorskie	1 676	1 377	196	103	1 255	972	213	70	2 931	2 349	409	173
	RAZEM	25 623	20 836	3 489	1 298	10 538	8 082	1 862	594	36 161	28 918	5 351	1 892

Warszawa, październik 2015 r.

Tabela Nr 3 Liczba osób bezdomnych określona w trakcie ogólnopolskiego badania w nocy z 21 na 22 stycznia 2015 r. przebywających w placówkach instytucjonalnych

LP.	Województwo	Schroniska, hostele, domy dla osób bezdomnych, ogrzewalnie, noclegownie				Szpitale, hospicja, ZOL-e, inne placówki zdrowia				Zakłady karne, areszty śledcze				Izby wytrzeźwień, pogotowia społeczne				RAZEM:			
		Ogółem	M	K	Dz	Ogółem	M	K	Dz	Ogółem	M	K	Dz	Ogółem	M	K	Dz	Ogółem	K	M	Dz
1	dolnośląskie	2 106	1 608	322	176	174	132	41	1	106	105	1	0	14	13	1	0	2 400	1 858	365	177
2	kujawsko-pomorskie	1 220	960	180	80	45	36	9	0	184	136	46	2	13	13	0	0	1 462	1 145	235	82
3	lubelskie	671	554	80	37	41	37	4	0	110	108	2	0	0	0	0	0	822	699	86	37
4	lubuskie	540	423	75	42	44	38	6	0	73	66	7	0	4	4	0	0	661	531	88	42
5	łódzkie	1 392	1 108	203	81	50	45	5	0	144	135	9	0	20	16	4	0	1 606	1 304	221	81
6	małopolskie	1 346	1 115	178	53	78	65	13	0	155	148	7	0	10	10	0	0	1 589	1 338	198	53
7	mazowieckie	2 930	2 360	464	106	302	225	77	0	164	157	7	0	38	35	3	0	3 434	2 777	551	106
8	opolskie	640	496	80	64	33	23	10	0	103	91	12	0	3	3	0	0	779	613	102	64
9	podkarpackie	744	645	86	13	34	28	6	0	87	87	0	0	5	5	0	0	870	765	92	13
10	podlaskie	473	424	46	3	85	71	14	0	43	43	0	0	9	8	1	0	610	546	61	3
11	pomorskie	1 965	1 633	249	83	229	192	37	0	134	115	19	0	1	1	0	0	2 329	1 941	305	83
12	śląskie	3 166	2 463	488	215	228	195	33	0	341	319	22	0	30	29	1	0	3 765	3 006	544	215
13	świętokrzyskie	573	446	106	21	2	2	0	0	26	25	1	0	3	3	0	0	604	476	107	21
14	warmińsko-mazurskie	768	648	76	44	39	36	3	0	235	234	1	0	61	17	15	29	1 103	935	95	73
15	wielkopolskie	1 732	1 346	241	145	48	46	2	0	124	124	0	0	9	9	0	0	1 913	1 525	243	145
16	zachodniopomorskie	1 422	1 163	168	91	111	95	16	0	112	111	1	0	31	8	11	12	1 676	1 377	196	103
	RAZEM	21 688	17 392	3 042	1 254	1 543	1 266	276	1	2 141	2 004	135	2	251	174	36	41	25 623	20 836	3 489	1 298

M - mężczyźni
K - kobiety
Dz - dzieci

Tabela Nr 4 Liczba osób bezdomnych określona w trakcie ogólnopolskiego badania w nocy z 21 na 22 stycznia 2015 r. przebywających **poza placówkami instytucjonalnymi**

LP.	Województwo	Miejsca niemieszkalne			Pustostany, domki, altany działkowe				Inne				RAZEM:				
		Ogółem	mężczyźni	kobiety	dzieci	Ogółem	mężczyźni	kobiety	dzieci	Ogółem	mężczyźni	kobiety	dzieci	Ogółem	mężczyźni	kobiety	dzieci
1	dolnośląskie	301	260	41	0	354	313	40	1	161	146	15	0	816	719	96	1
2	kujawsko-pomorskie	230	162	48	20	2 135	1 053	656	426	110	94	16	0	2 475	1 309	720	446
3	lubelskie	37	37	0	0	49	45	4	0	50	49	1	0	136	131	5	0
4	lubuskie	95	89	6	0	124	114	10	0	133	116	15	2	352	319	31	2
5	łódzkie	48	43	5	0	288	221	67	0	140	107	30	3	476	371	102	3
6	małopolskie	86	75	11	0	215	174	41	0	52	41	11	0	353	290	63	0
7	mazowieckie	613	520	76	17	467	372	94	1	112	44	26	42	1 192	936	196	60
8	opolskie	79	68	11	0	146	135	11	0	76	60	12	4	301	263	34	4
9	podkarpackie	58	53	5	0	78	72	6	0	125	113	12	0	261	238	23	0
10	podlaskie	26	23	3	0	52	45	7	0	34	33	1	0	112	101	11	0
11	pomorskie	141	135	6	0	534	428	103	3	205	179	26	0	880	742	135	3
12	śląskie	167	147	20	0	417	362	55	0	66	60	6	0	650	569	81	0
13	świętokrzyskie	48	45	3	0	67	56	11	0	28	26	2	0	143	127	16	0
14	warmińsko-mazurskie	107	104	3	0	166	150	16	0	74	66	8	0	347	320	27	0
15	wielkopolskie	184	170	14	0	335	261	69	5	270	244	26	0	789	675	109	5
16	zachodniopomorskie	249	230	19	0	889	643	180	66	117	99	14	4	1 255	972	213	70
	RAZEM	2 469	2 161	271	37	6 316	4 444	1 370	502	1 753	1 477	221	55	10 538	8 082	1 862	594

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Departament Pomocy i Integracji Społecznej

Poniżej przedstawiono z kolei zestawienie liczby osób bezdomnych w miastach wojewódzkich w Polsce:

**Tabela Nr 5 Liczba osób bezdomnych w miastach wojewódzkich Polski
zdiagnozowanych w nocy z 21 na 22 stycznia 2015 r.**

Województwo	Miasto	Liczba osób bezdomnych przebywających w placówkach instytucjonalnych	Liczba osób bezdomnych przebywających poza placówkami instytucjonalnymi	OGÓŁEM
dolnośląskie	Wrocław	799	191	990
kujawsko-pomorskie	Bydgoszcz	335	1 101	1 436
kujawsko-pomorskie	Toruń	244	764	1 008
lubelskie	Lublin	278	28	306
lubuskie	Gorzów Wlkp.	168	30	198
lubuskie	Zielona Góra	159	36	195
łódzkie	Łódź	703	296	999
małopolskie	Kraków	882	174	1 056
mazowieckie	Warszawa	1 738	778	2 516
opolskie	Opole	230	60	290
podkarpackie	Rzeszów	132	13	145
podlaskie	Białystok	297	27	324
pomorskie	Gdańsk	712	66	778
śląskie	Katowice	494	136	630
świętokrzyskie	Kielce	228	66	294
warmińsko-mazurskie	Olsztyn	193	36	229
wielkopolskie	Poznań	544	314	858
zachodniopomorskie	Szczecin	552	624	1 176

II. Placówki noclegowe dla osób bezdomnych

Z informacji uzyskanych ze *Sprawozdań z działań podjętych w celu zapobieżenia negatywnym skutkom bezdomności na terenie województw w sezonie zimowym 2014/2015* – przekazanych przez Wydziały Polityki Społecznej do MPiPS – wynika, że w Polsce jest 595 placówek noclegowych dla osób bezdomnych (w tym: schroniska, noclegownie, ogrzewalnie, domy/hostele dla osób bezdomnych), które dysponują 22.723 miejscami

Warszawa, październik 2015 r.

noclegowymi. Ponadto Wydziały Polityki Społecznej zgłosiły możliwość udostępnienia w szczególnie trudnych warunkach (np. w okresie zimowym) 3.318 dodatkowych miejsc noclegowych, tzw. „dostawek”. W sumie, dostępna liczba miejsc noclegowych dla osób bezdomnych wynosi: 26.041 miejsc.

Spośród 595 placówek noclegowych dla osób bezdomnych - 418 placówki prowadzone są przez gminy i powiaty w ramach zadań własnych lub zleconych (np. gmina może zlecić i opłacić organizacji pozarządowej prowadzenie placówki noclegowej oraz udzielanie usług noclegowych) z zakresu administracji rządowej ze środków na pomoc i integrację społeczną. W obu przypadkach usługi świadczone przez te placówki opłacane są przez gminę lub powiat. Placówki te dysponują 16.118 miejscami noclegowymi.

Natomiast 177 placówki nie zawarły umów z gminami/powiatami dotyczących finansowania ich usług noclegowych dla osób bezdomnych. Placówki te dysponują 6.605 miejscami noclegowymi.

Z kolei spośród ogółem 595 placówek noclegowych dla osób bezdomnych - 73 placówki to placówki tzw. „niskoprogowe” dla osób bezdomnych będących pod wpływem alkoholu (czy innych substancji psychotropowych).

Spośród ww. 73 placówek „niskoprogowych” - 61 placówek prowadzonych jest przez gminy w ramach zadań własnych lub zleconych z zakresu administracji rządowej ze środków na pomoc i integrację społeczną. Placówki te dysponują 1.628 miejscami noclegowymi.

Natomiast 12 placówek „niskoprogowych” nie zawarło z gminami umów dotyczących finansowania ich usług noclegowych dla osób bezdomnych. Placówki te dysponują 269 miejscami noclegowymi.

Szczegółowe zestawienie liczby placówek noclegowych oraz liczby miejsc noclegowych w tych placówkach z podziałem na województwa przedstawiają Tabele 6-10:

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Departament Pomocy i Integracji Społecznej

Tabela Nr 6 Liczba placówek noclegowych dla osób bezdomnych oraz liczba miejsc noclegowych w tych placówkach w Polsce

	Liczba placówek noclegowych dla osób bezdomnych w województwie							W tym: liczba placówek „nisko-progowych” dla osób bezdomnych będących pod wpływem alkoholu								
	Placówki prowadzone w ramach zadań własnych lub zleconych z zakresu administracji rządowej ze środków na pomoc i integrację społeczną					Inne placówki (np. prowadzone przez organizacje pozarządowe), o nieuregulowanym sposobie finansowania	OGÓŁEM 5+6	Placówki prowadzone w ramach zadań własnych lub zleconych z zakresu administracji rządowej ze środków na pomoc i integrację społeczną					Inne placówki (np. prowadzone przez organizacje pozarządowe), o nieuregulowanym sposobie finansowania	OGÓŁEM 12+13		
	przez gminy		przez powiaty					Razem	przez gminy		przez powiaty				Razem	
	placówki prowadzone przez gminy	placówki prowadzone przez inny podmiot	placówki prowadzone przez powiaty	placówki prowadzone przez inny podmiot	placówki prowadzone przez gminy				placówki prowadzone przez inny podmiot	placówki prowadzone przez powiaty	placówki prowadzone przez inny podmiot					
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14		
Liczba placówek	134	273	6	5	418	177	595	25	36	-	-	61	12	73		
Liczba miejsc w placówkach	3 646	12 164	70	238	16 118	6 605	22 723	516	1 112	-	-	1 628	269	1 897		
Liczba możliwych „dodatkowych” miejsc	641	1 774	14	-	2 429	889	3 318	140	169	-	-	309	37	346		
OGÓŁEM liczba miejsc	4 287	13 938	84	238	18 547	7 494	26 041	656	1 281	-	-	1 937	306	2 243		

Warszawa, październik 2015 r.

Tabela Nr 7 Liczba placówek noclegowych dla osób bezdomnych z podziałem na województwa

województwo	Liczba placówek noclegowych dla osób bezdomnych w województwie							W tym: liczba placówek „nisko-progowych” dla osób bezdomnych będących pod wpływem alkoholu						
	Placówki prowadzone w ramach zadań własnych lub zleconych z zakresu administracji rządowej ze środków na pomoc i integrację społeczną					Inne placówki (np. prowadzone przez organizacje pozarządowe), o nieuregulowanym sposobie finansowania	OGÓŁEM 5+6	Placówki prowadzone w ramach zadań własnych lub zleconych z zakresu administracji rządowej ze środków na pomoc i integrację społeczną					Inne placówki (np. prowadzone przez organizacje pozarządowe), o nieuregulowanym sposobie finansowania	OGÓŁEM 12+13
	przez gminy		przez powiaty		Razem			przez gminy		przez powiaty		Razem		
	placówki prowadzone przez gminy	placówki prowadzone przez inny podmiot	placówki prowadzone przez powiaty	placówki prowadzone przez inny podmiot				placówki prowadzone przez gminy	placówki prowadzone przez inny podmiot	placówki prowadzone przez powiaty	placówki prowadzone przez inny podmiot			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
dolnośląskie	10	21	-	-	31	11	42	3	3	-	-	6	2	8
Kujawsko-pomorskie	8	15	-	-	23	-	23	2	6	-	-	8	-	8
Lubelskie	4	13	-	-	17	5	22	-	-	-	-	-	-	-
Lubuskie	11	14	1	1	27	-	27	1	2	-	-	3	-	3
Łódzkie	12	17	-	-	29	12	41	1	2	-	-	3	2	5
Małopolskie	14	16	-	-	30	10	40	6	4	-	-	10	1	11
Mazowieckie	3	37	1	3	44	28	72	1	2	-	-	3	-	3
Opolskie	2	1	-	-	3	12	15	-	1	-	-	1	-	1
Podkarpackie	3	11	1	1	16	8	24	-	1	-	-	1	-	1
Podlaskie	5	7	2	-	14	5	19	1	4	-	-	5	2	7
Pomorskie	9	31	-	-	40	9	49	1	4	-	-	5	-	5
Śląskie	26	28	-	-	54	15	69	7	2	-	-	9	1	10
Świętokrzyskie	7	-	1	-	8	21	29	-	-	-	-	-	1	1
Warmińsko-Mazurskie	6	7	-	-	13	9	22	-	-	-	-	-	-	-
Wielkopolskie	9	31	-	-	40	14	54	1	1	-	-	2	1	3
Zachodnio-pomorskie	5	24	-	-	29	18	47	1	4	-	-	5	2	7
Razem:	134	273	6	5	418	177	595	25	36	-	-	61	12	73

Tabela Nr 8 Liczba miejsc w placówkach noclegowych dla osób bezdomnych z podziałem na województwa

województwo	Placówki noclegowych dla osób bezdomnych w województwie							W tym: placówki „nisko-progowe” dla osób bezdomnych będących pod wpływem alkoholu						
	Placówki prowadzone w ramach zadań własnych lub zleconych z zakresu administracji rządowej ze środków na pomoc i integrację społeczną					Inne placówki (np. prowadzone przez organizacje pozarządowe), o nieuregulowanym sposobie finansowania	OGÓŁEM 5+6	Placówki prowadzone w ramach zadań własnych lub zleconych z zakresu administracji rządowej ze środków na pomoc i integrację społeczną					Inne placówki (np. prowadzone przez organizacje pozarządowe), o nieuregulowanym sposobie finansowania	OGÓŁEM 12+13
	przez gminy		przez powiaty		Razem			przez gminy		przez powiaty		Razem		
	placówki prowadzone przez gminy	placówki prowadzone przez inny podmiot	placówki prowadzone przez powiaty	placówki prowadzone przez inny podmiot				placówki prowadzone przez gminy	placówki prowadzone przez inny podmiot	placówki prowadzone przez powiaty	placówki prowadzone przez inny podmiot			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
dolnośląskie	321	1 026	-	-	1 347	579	1 926	49	66	-	-	115	30	145
Kujawsko-pomorskie	217	987	-	-	1 204	-	1 204	56	108	-	-	164	-	164
Lubelskie	72	485	-	-	557	287	844	-	-	-	-	-	-	-
Lubuskie	91	498	5	34	628	-	628	20	75	-	-	95	-	95
Łódzkie	207	752	-	-	959	457	1 416	20	30	-	-	50	130	180
Małopolskie	269	767	-	-	1 036	268	1 304	87	30	-	-	117	25	142
Mazowieckie	60	1 995	6	184	2 245	1 174	3 419	40	400	-	-	440	-	440
Opolskie	190	60	-	-	250	467	717	-	60	-	-	60	-	60
Podkarpackie	132	364	38	20	554	290	844	-	10	-	-	10	-	10
Podlaskie	78	275	19	-	372	216	588	20	65	-	-	85	25	110
Pomorskie	233	1 356	-	-	1 589	317	1 906	15	100	-	-	115	-	115
Śląskie	1 211	1 242	-	-	2 453	701	3 154	190	88	-	-	278	8	286
Świętokrzyskie	85	-	2	-	87	565	652	-	-	-	-	-	20	20
Warmińsko-Mazurskie	140	211	-	-	351	417	768	-	-	-	-	-	-	-
Wielkopolskie	247	1 126	-	-	1 373	382	1 755	4	10	-	-	14	11	25
Zachodnio-pomorskie	93	1 020	-	-	1 113	485	1 598	15	70	-	-	85	20	105
Razem:	3 646	12 164	70	238	16 118	6 605	22 723	516	1 112	-	-	1 628	269	1 897

Tabela Nr 9 Liczba możliwych "dodatkowych" miejsc w placówkach dla osób bezdomnych z podziałem na województwa

	Placówki noclegowych dla osób bezdomnych w województwie							W tym: placówki „nisko-progowe” dla osób bezdomnych będących pod wpływem alkoholu						
	Placówki prowadzone w ramach zadań własnych lub zleconych z zakresu administracji rządowej ze środków na pomoc i integrację społeczną					Inne placówki (np. prowadzone przez organizacje pozarządowe), o nieuregulowanym sposobie finansowania	OGÓŁEM 5+6	Placówki prowadzone w ramach zadań własnych lub zleconych z zakresu administracji rządowej ze środków na pomoc i integrację społeczną					Inne placówki (np. prowadzone przez organizacje pozarządowe), o nieuregulowanym sposobie finansowania	OGÓŁEM 12+13
	przez gminy		przez powiaty		Razem			przez gminy		przez powiaty		Razem		
	placówki prowadzone przez gminy	placówki prowadzone przez inny podmiot	placówki prowadzone przez powiaty	placówki prowadzone przez inny podmiot				placówki prowadzone przez gminy	placówki prowadzone przez inny podmiot	placówki prowadzone przez powiaty	placówki prowadzone przez inny podmiot			
województwo	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
dolnośląskie	90	284	-	-	374	197	571	4	1	-	-	5	5	10
Kujawsko-pomorskie	57	172	-	-	229	-	229	49	24	-	-	73	-	73
Lubelskie	13	85	-	-	98	28	126	-	-	-	-	-	-	-
Lubuskie	4	5	-	-	9	-	9	-	-	-	-	-	-	-
Łódzkie	26	69	-	-	95	59	154	3	4	-	-	7	15	22
Małopolskie	75	144	-	-	219	25	244	48	8	-	-	56	-	56
Mazowieckie	2	94	-	-	96	54	150	2	10	-	-	12	-	12
Opolskie	30	10	-	-	40	70	110	-	10	-	-	10	-	10
Podkarpackie	59	124	12	-	195	34	229	-	-	-	-	-	-	-
Podlaskie	10	32	2	-	44	64	108	4	27	-	-	31	5	36
Pomorskie	21	252	-	-	273	-	273	-	65	-	-	65	-	65
Śląskie	139	140	-	-	279	81	360	20	-	-	-	20	2	22
Świętokrzyskie	1	-	-	-	1	45	46	-	-	-	-	-	-	-
Warmińsko-Mazurskie	66	68	-	-	134	125	259	-	-	-	-	-	-	-
Wielkopolskie	32	174	-	-	206	48	254	-	-	-	-	-	-	-
Zachodnio-pomorskie	16	121	-	-	137	59	196	10	20	-	-	30	10	40
Razem:	641	1 774	14	-	2 429	889	3 318	140	169	-	-	309	37	346

Tabela Nr 10 Liczba **wszystkich miejsc** noclegowych dla osób bezdomnych w placówkach noclegowych **OGÓŁEM - razem z np.: "dostawkami"**

województwo	Placówki noclegowych dla osób bezdomnych w województwie							W tym: placówki „nisko-progowe” dla osób bezdomnych będących pod wpływem alkoholu						
	Placówki prowadzone w ramach zadań własnych lub zleconych z zakresu administracji rządowej ze środków na pomoc i integrację społeczną					Inne placówki (np. prowadzone przez organizacje pozarządowe), o nieuregulowanym sposobie finansowania	OGÓŁEM 5+6	Placówki prowadzone w ramach zadań własnych lub zleconych z zakresu administracji rządowej ze środków na pomoc i integrację społeczną					Inne placówki (np. prowadzone przez organizacje pozarządowe), o nieuregulowanym sposobie finansowania	OGÓŁEM 12+13
	przez gminy		przez powiaty		Razem			przez gminy		przez powiaty		Razem		
	placówki prowadzone przez gminy	placówki prowadzone przez inny podmiot	placówki prowadzone przez powiaty	placówki prowadzone przez inny podmiot				placówki prowadzone przez gminy	placówki prowadzone przez inny podmiot	placówki prowadzone przez powiaty	placówki prowadzone przez inny podmiot			
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14
dolnośląskie	411	1 310	-	-	1 721	776	2 497	53	67	-	-	120	35	155
Kujawsko-pomorskie	274	1 159	-	-	1 433	-	1 433	105	132	-	-	237	-	237
Lubelskie	85	570	-	-	655	315	970	-	-	-	-	-	-	-
Lubuskie	95	503	5	34	637	-	637	20	75	-	-	95	-	95
Łódzkie	233	821	-	-	1 054	516	1 570	23	34	-	-	57	145	202
Małopolskie	344	911	-	-	1 255	293	1 548	135	38	-	-	173	25	198
Mazowieckie	62	2 089	6	184	2 341	1 228	3 569	42	410	-	-	452	-	452
Opolskie	220	70	-	-	290	537	827	-	70	-	-	70	-	70
Podkarpackie	191	488	50	20	749	324	1 073	-	10	-	-	10	-	10
Podlaskie	88	307	21	-	416	280	696	24	92	-	-	116	30	146
Pomorskie	254	1 608	-	-	1 862	317	2 179	15	165	-	-	180	-	180
Śląskie	1 350	1 382	-	-	2 732	782	3 514	210	88	-	-	298	10	308
Świętokrzyskie	86	-	2	-	88	610	698	-	-	-	-	-	20	20
Warmińsko-Mazurskie	206	279	-	-	485	542	1 027	-	-	-	-	-	-	-
Wielkopolskie	279	1 300	-	-	1 579	430	2 009	4	10	-	-	14	11	25
Zachodnio-pomorskie	109	1 141	-	-	1 250	544	1 794	25	90	-	-	115	30	145
Razem:	4 287	13 938	84	238	18 547	7 494	26 041	656	1 281	-	-	1 937	306	2 243

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Departament Pomocy i Integracji Społecznej

III. Placówki wsparcia doraźnego świadczące inne (poza zapewnieniem noclegu) usługi dla osób bezdomnych

W systemie wsparcia dla osób bezdomnych, poza placówkami noclegowymi dla osób bezdomnych, niezwykle ważne są także inne placówki, świadczące różnorodne usługi dla osób bezdomnych, w tym w szczególności:

- Jadłodajnie
- Łaźnie
- Pralnie
- Punkty wydawania żywności
- Punkty wydawania odzieży
- Świetlice dla osób bezdomnych
- Punkty konsultacyjno-informacyjne
- Punkty pomocy medycznej

Tabela 11: Liczba placówek zapewniających inne usługi dla osób bezdomnych (poza schronieniem) – w skali kraju

Typ placówki	OGÓLEM	w tym: prowadzone (lub zlecone do prowadzenia) przez gminę/powiat	w tym: prowadzone przez inny podmiot
Jadłodajnie	276	142	134
Łaźnie	71	40	31
Pralnie	35	26	9
Punkty wydawania żywności	300	89	211
Punkty wydawania odzieży	270	113	157
Świetlice dla osób bezdomnych	20	13	7
Punkty konsultacyjno-informacyjne	132	100	32
Punkty pomocy medycznej	91	38	53
Inne placówki	43	20	23

Poniżej zamieszczono tabele z przedstawieniem liczby placówek (w poszczególnych kategoriach) - z podziałem na województwa.

Tabela 12: Jadłodajnie – z podziałem na województwa

Lp.	województwo	Jadłodajnie		
		OGÓŁEM	w tym: prowadzone (lub zlecone do prowadzenia) przez gminę/powiat	w tym: prowadzone przez inny podmiot
1	dolnośląskie	23	10	13
2	Kujawsko-pomorskie	18	15	3
3	Lubelskie	6	3	3
4	Lubuskie	43	34	9
5	Łódzkie	20	14	6
6	Małopolskie	21	3	18
7	Mazowieckie	25	2	23
8	Opolskie	12	12	-
9	Podkarpackie	16	4	12
10	Podlaskie	6	1	5
11	Pomorskie	4	-	4
12	Śląskie	25	15	10
13	Świętokrzyskie	1	1	-
14	Warmińsko-Mazurskie	12	6	6
15	Wielkopolskie	22	5	17
16	Zachodniopomorskie	22	17	5
RAZEM:		276	142	134

Tabela 13: Łąźnie – z podziałem na województwa

Lp.	województwo	Łąźnie		
		OGÓŁEM	w tym: prowadzone (lub zlecone do prowadzenia) przez gminę/powiat	w tym: prowadzone przez inny podmiot
1	dolnośląskie	8	5	3
2	Kujawsko-pomorskie	6	3	3
3	Lubelskie	1	1	-
4	Lubuskie	2	2	-
5	Łódzkie	3	3	-
6	Małopolskie	4	-	4
7	Mazowieckie	1	-	1
8	Opolskie	2	2	-
9	Podkarpackie	5	1	4
10	Podlaskie	2	-	2
11	Pomorskie	2	-	2
12	Śląskie	14	12	2
13	Świętokrzyskie	-	-	-
14	Warmińsko-Mazurskie	8	5	3
15	Wielkopolskie	6	1	5
16	Zachodniopomorskie	7	5	2
RAZEM:		71	40	31

Tabela 14: Pralnie – z podziałem na województwa

Lp.	województwo	Pralnie		
		OGÓŁEM	w tym: prowadzone (lub zlecone do prowadzenia) przez gminę/powiat	w tym: prowadzone przez inny podmiot
1	dolnośląskie	4	3	1
2	Kujawsko-pomorskie	5	3	2
3	Lubelskie	1	1	-
4	Lubuskie	1	1	-
5	Łódzkie	3	3	-
6	Małopolskie	1	-	1
7	Mazowieckie	1	-	1
8	Opolskie	-	-	-
9	Podkarpackie	1	-	1
10	Podlaskie	1	-	1
11	Pomorskie	-	-	-
12	Śląskie	6	6	-
13	Świętokrzyskie	-	-	-
14	Warmińsko-Mazurskie	3	2	1
15	Wielkopolskie	4	3	1
16	Zachodniopomorskie	4	4	-
	RAZEM:	35	26	9

Tabela 15: Punkty wydawania żywności – z podziałem na województwa

Lp.	województwo	Punkty wydawania żywności		
		OGÓŁEM	w tym: prowadzone (lub zlecone do prowadzenia) przez gminę/powiat	w tym: prowadzone przez inny podmiot
1	dolnośląskie	26	6	20
2	Kujawsko-pomorskie	9	5	4
3	Lubelskie	3	1	2
4	Lubuskie	16	6	10
5	Łódzkie	24	15	9
6	Małopolskie	25	3	22
7	Mazowieckie	4	-	4
8	Opolskie	11	3	8
9	Podkarpackie	22	5	17
10	Podlaskie	17	2	15
11	Pomorskie	5	-	5
12	Śląskie	35	3	32
13	Świętokrzyskie	-	-	-
14	Warmińsko-Mazurskie	22	10	12
15	Wielkopolskie	59	20	39
16	Zachodniopomorskie	22	10	12
	RAZEM:	300	89	211

Tabela 16: Punkty wydawania odzieży – z podziałem na województwa

Lp.	województwo	Punkty wydawania odzieży		
		OGÓŁEM	w tym: prowadzone (lub zlecone do prowadzenia) przez gminę/powiat	w tym: prowadzone przez inny podmiot
1	dolnośląskie	23	6	17
2	Kujawsko-pomorskie	6	4	2
3	Lubelskie	1	1	-
4	Lubuskie	33	22	11
5	Łódzkie	22	3	19
6	Małopolskie	15	4	11
7	Mazowieckie	4	-	4
8	Opolskie	4	3	1
9	Podkarpackie	17	4	13
10	Podlaskie	10	4	6
11	Pomorskie	2	-	2
12	Śląskie	32	8	24
13	Świętokrzyskie	-	-	-
14	Warmińsko-Mazurskie	21	11	10
15	Wielkopolskie	57	31	26
16	Zachodniopomorskie	23	12	11
	RAZEM:	270	113	157

Tabela 17: Świetlice dla osób bezdomnych – z podziałem na województwa

Lp.	województwo	Świetlice dla osób bezdomnych		
		OGÓŁEM	w tym: prowadzone (lub zlecone do prowadzenia) przez gminę/powiat	w tym: prowadzone przez inny podmiot
1	dolnośląskie	-	-	-
2	Kujawsko-pomorskie	6	4	2
3	Lubelskie	-	-	-
4	Lubuskie	-	-	-
5	Łódzkie	3	3	-
6	Małopolskie	-	-	-
7	Mazowieckie	-	-	-
8	Opolskie	-	-	-
9	Podkarpackie	1	-	1
10	Podlaskie	1	-	1
11	Pomorskie	-	-	-
12	Śląskie	2	2	-
13	Świętokrzyskie	2	1	1
14	Warmińsko-Mazurskie	1	1	-
15	Wielkopolskie	3	1	2
16	Zachodniopomorskie	1	1	-
	RAZEM:	20	13	7

Tabela 18: Punkty konsultacyjno-informacyjne – z podziałem na województwa

Lp.	województwo	Punkty konsultacyjno-informacyjne		
		OGÓŁEM	w tym: prowadzone (lub zlecone do prowadzenia) przez gminę/powiat	w tym: prowadzone przez inny podmiot
1	dolnośląskie	13	9	4
2	Kujawsko-pomorskie	8	6	2
3	Lubelskie	1	1	-
4	Lubuskie	2	1	1
5	Łódzkie	15	14	1
6	Małopolskie	7	5	2
7	Mazowieckie	3	-	3
8	Opolskie	-	-	-
9	Podkarpackie	8	7	1
10	Podlaskie	3	-	3
11	Pomorskie	1	-	1
12	Śląskie	11	9	2
13	Świętokrzyskie	-	-	-
14	Warmińsko-Mazurskie	15	13	2
15	Wielkopolskie	30	24	6
16	Zachodniopomorskie	15	11	4
	RAZEM:	132	100	32

Tabela 19: Punkty pomocy medycznej – z podziałem na województwa

Lp.	województwo	Punkty pomocy medycznej		
		OGÓŁEM	w tym: prowadzone (lub zlecone do prowadzenia) przez gminę/powiat	w tym: prowadzone przez inny podmiot
1	dolnośląskie	5	2	3
2	Kujawsko-pomorskie	10	6	4
3	Lubelskie	-	-	-
4	Lubuskie	1	-	1
5	Łódzkie	10	5	5
6	Małopolskie	2	-	2
7	Mazowieckie	2	-	2
8	Opolskie	1	-	1
9	Podkarpackie	13	4	9
10	Podlaskie	1	-	1
11	Pomorskie	-	-	-
12	Śląskie	8	2	6
13	Świętokrzyskie	1	-	1
14	Warmińsko-Mazurskie	7	5	2
15	Wielkopolskie	17	7	10
16	Zachodniopomorskie	13	7	6
	RAZEM:	91	38	53

Tabela 20: Inne placówki dla osób bezdomnych – z podziałem na województwa

Lp.	województwo	Inne placówki dla osób bezdomnych		
		OGÓŁEM	w tym: prowadzone (lub zlecone do prowadzenia) przez gminę/powiat	w tym: prowadzone przez inny podmiot
1	dolnośląskie	2	1	1
2	Kujawsko-pomorskie	-	-	-
3	Lubelskie	2	2	-
4	Lubuskie	3	1	2
5	Łódzkie	1	-	1
6	Małopolskie	9	2	7
7	Mazowieckie	-	-	-
8	Opolskie	-	-	-
9	Podkarpackie	2	2	-
10	Podlaskie	4	1	3
11	Pomorskie	1	-	1
12	Śląskie	3	3	-
13	Świętokrzyskie	3	3	-
14	Warmińsko-Mazurskie	-	-	-
15	Wielkopolskie	9	3	6
16	Zachodniopomorskie	4	2	2
RAZEM:		43	20	23

IV. Wsparcie i pomoc dla osób bezdomnych

Przedstawione poniżej informacje zostały opracowane na podstawie Sprawozdania jednorazowego DPS-IV-52-IR/2015, realizowanego w Centralnej Aplikacji Statystycznej. Informacje zbierano od gmin, powiatów, Wydziałów Polityki Społecznej, placówek świadczących pomoc osobom bezdomnym. Większość zebranych informacji dotyczyła całego roku sprawozdawczego 2014. Ten sposób zbierania danych można więc określić jako badanie przeprowadzone „w dłuższym przedziale czasowym”.

Ponieważ ustawowy obowiązek udzielenia schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym należy do zadań własnych gminy (ustawa z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, art. 17 ust. 1: „Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy: ... 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym...”) - dla celów niniejszego opracowania szczególnie istotne były informacje uzyskane w trakcie realizacji sprawozdania DPS-IV-52-IR/2015 - **od gmin.**

- Liczba „zdiagnozowanych” przez gminy osób bezdomnych (ze statystyk Ośrodków Pomocy Społecznej) – w ciągu całego roku sprawozdawczego 2014.

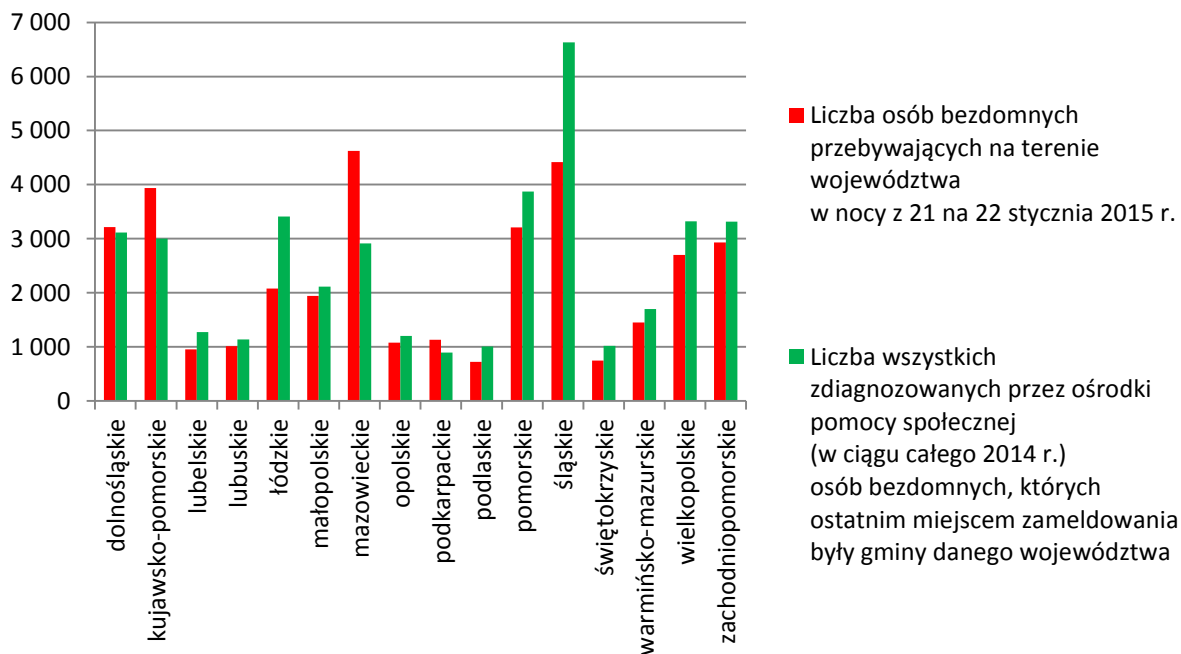
Ze statystyk przekazanych przez wszystkie gminy w Polsce wynika, że w trakcie całego 2014 roku gminy „zdiagnozowały” w sumie 39.936 osób bezdomnych (przy czym brano pod uwagę tylko te osoby, których ostatnie miejsce zameldowania na pobyt stały znajdowało się w danej gminie, która składała sprawozdanie).

W Tabeli Nr 21, porównano liczbę osób bezdomnych zdiagnozowanych w trakcie realizacji Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych (w nocy z 21 na 22 stycznia 2015 r.) – z liczbą „zdiagnozowanych” osób bezdomnych, uzyskaną ze Sprawozdania jednorazowego DPS-IV-52-IR/2015 (za cały rok sprawozdawczy 2014):

Tabela Nr 21 Liczba „zdiagnozowanych” przez ośrodki pomocy społecznej (w ciągu całego 2014 r.) osób bezdomnych - a liczba osób bezdomnych zdiagnozowanych na terenie województw w trakcie realizacji ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych w nocy z 21 na 22 stycznia 2015 r.

Lp.	Województwo	Liczba osób bezdomnych przebywających na terenie województwa w nocy z 21 na 22 stycznia 2015 r.	Liczba wszystkich zdiagnozowanych przez ośrodki pomocy społecznej (w ciągu całego 2014 r.) osób bezdomnych, których ostatnim miejscem zameldowania były gminy danego województwa
1	dolnośląskie	3 216	3 117
2	kujawsko-pomorskie	3 937	3 000
3	lubelskie	958	1 276
4	lubuskie	1 013	1 138
5	łódzkie	2 082	3 410
6	małopolskie	1 942	2 115
7	mazowieckie	4 626	2 917
8	opolskie	1 080	1 204
9	podkarpackie	1 131	894
10	podlaskie	722	1 007
11	pomorskie	3 209	3 872
12	śląskie	4 415	6 633
13	świętokrzyskie	747	1 018
14	warmińsko-mazurskie	1 450	1 700
15	wielkopolskie	2 702	3 321
16	zachodniopomorskie	2 931	3 314
	RAZEM	36 161	39 936

Wykres Nr 21A Liczba „zdiagnozowanych” przez ośrodki pomocy społecznej (w ciągu całego 2014 r.) osób bezdomnych - a liczba wszystkich osób bezdomnych przebywających na terenie województw w nocy z 21 na 22 stycznia 2015 r. (graficzne przedstawienie Tabeli Nr 21)

Z Tabeli Nr 21 wynika, że liczba „zdiagnozowanych” przez ośrodki pomocy społecznej (w ciągu całego 2014 r.) osób bezdomnych jest większa o 3.775 osób od liczby osób bezdomnych zdiagnozowanej w trakcie Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych (przeprowadzonego w nocy z 21 na 22 stycznia 2015 r.).

Skąd wzięła się różnica w wynikach (prawie o 3,8 tys. osób)?

Aby odpowiedzieć na to pytanie, można by postawiać kilka hipotez. Przede wszystkim osoby bezdomne bardzo często się przemieszczają, zmieniają swoje miejsce pobytu, wyjeżdżają z rodzinnych stron. Często więc urywa się kontakt osoby bezdomnej z gminą, w której była ona ostatni raz zameldowana na pobyt stały. Gmina, która „zdiagnozowała” daną osobę jako osobę bezdomną, często nie ma możliwości sprawdzenia co się z tą osobą w danej chwili dzieje. Tymczasem, wiele osób może w międzyczasie usamodzielnic się i przestać być osobą bezdomną (np. może znaleźć pracę i wynająć mieszkanie, czy zamieszkać u znajomych). Niestety, osoby bezdomne bardzo często nie informują gmin, które opuściły, co się z nimi aktualnie dzieje.

Wykres 21 A także przedstawia zjawisko migracji wśród osób bezdomnych. I tak w niektórych województwach (szczególnie w woj. śląskim i łódzkim) - liczba osób zdiagnozowanych przez gminy w ciągu całego roku 2014 jest dużo większa niż liczba osób

zdiagnozowanych w trakcie badania przeprowadzonego w nocy z 21 na 22 stycznia 2015 r. Mogłoby to świadczyć, że spora część osób z tych województw w czasie realizacji *Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych* - wyemigrowała do innych województw. Z kolei w innych województwach (zwłaszcza w woj. mazowieckim i kujawsko-pomorskim) – liczba zdiagnozowanych podczas *Ogólnopolskiego badania liczby osób bezdomnych* była dużo większa niż liczba zdiagnozowanych przez gminy w całym 2014 r. osób bezdomnych. Mogłoby to świadczyć, że spora część osób z innych województw (np. z woj. śląskiego czy łódzkiego) wyemigrowała do tych właśnie województw.

- Liczba osób bezdomnych, którym pobyt w placówkach noclegowych w 2014 r. opłaciły gminy (powiaty) z danego województwa

Wyniki Sprawozdania jednorazowego DPS-IV-52-IR/2015 wskazują, że w 2014 r. gminy (i powiaty) ze wszystkich województw opłaciły pobyt w placówkach noclegowych w sumie dla 25.086 osób bezdomnych. Przedstawia to Tabela Nr 22.

Tabela Nr 22 Liczba osób bezdomnych, którym w 2014 r. pobyt w placówkach noclegowych (na terenie gminy i poza jej granicami) został opłacony przez gminę (powiat).

LP.	Województwo	Liczba osób bezdomnych, którym w 2014r. pobyt w placówkach noclegowych (na terenie gminy i poza jej granicami) został opłacony przez:		OGÓŁEM:
		gminę	powiat	
1	dolnośląskie	1 540	6	1 546
2	kujawsko-pomorskie	1 450	0	1 450
3	lubelskie	809	0	809
4	lubuskie	329	0	329
5	łódzkie	2 331	88	2 419
6	małopolskie	1 816	0	1 816
7	mazowieckie	1 196	228	1 424
8	opolskie	550	2	552
9	podkarpackie	259	0	259
10	podlaskie	598	1	599
11	pomorskie	2 615	0	2 615
12	śląskie	4 421	2 326	6 747
13	świętokrzyskie	418	234	652
14	warmińsko-mazurskie	960	92	1 052
15	wielkopolskie	1 878	0	1 878
16	zachodniopomorskie	939	0	939
	RAZEM	22 109	2 977	25 086

- W Tabeli Nr 23 przedstawiono efekty wybranych działań aktywizujących, podjętych na rzecz osób bezdomnych oraz osiągniętych efektów w tym zakresie:

Tabela Nr 23 Efekty podjętych działań na rzecz osób bezdomnych

LP.	Województwo	Liczba osób bezdomnych objętych Indywidualnym Programem Wychodzenia z Bezdomności w roku 2014	Liczba osób bezdomnych objętych Kontraktem Socjalnym w roku 2014	Liczba osób bezdomnych, które się usamodzielnily	Liczba osób bezdomnych, które podjęły zatrudnienie, w tym zatrudnienie wspierane w roku 2014 (umowa o pracę, umowy cywilno-prawne)
1	dolnośląskie	177	208	139	134
2	kujawsko-pomorskie	213	321	206	102
3	lubelskie	45	28	86	82
4	lubuskie	95	127	124	106
5	łódzkie	369	71	118	267
6	małopolskie	124	110	181	97
7	mazowieckie	202	195	250	250
8	opolskie	120	73	112	83
9	podkarpackie	1	14	31	31
10	podlaskie	82	17	104	15
11	pomorskie	206	198	222	120
12	śląskie	913	559	564	319
13	świętokrzyskie	36	47	46	22
14	warmińsko-mazurskie	17	61	50	44
15	wielkopolskie	497	380	226	222
16	zachodniopomorskie	58	304	177	107
	RAZEM	3 155	2 713	2 636	2 001

Zgodnie z artykułem 49 ustawy z dnia 12 marca 2004 r o pomocy społecznej, osoba bezdomna może zostać objęta indywidualnym programem wychodzenia z bezdomności, polegającym na wspieraniu osoby bezdomnej w rozwiązywaniu jej problemów życiowych, w szczególności rodzinnych i mieszkaniowych, oraz pomocy w uzyskaniu zatrudnienia. Program powinien uwzględniać sytuację osoby bezdomnej oraz zapewniać szczególne wspieranie osobie aktywnie uczestniczącej w wychodzeniu z bezdomności, jak również stosownie do potrzeb osoby bezdomnej, może uwzględniać wszelkie środki pomocy, jakimi dysponuje ośrodek pomocy społecznej realizujący program.

Indywidualny program wychodzenia z bezdomności jest opracowywany przez pracownika socjalnego ośrodka pomocy społecznej wraz z osobą bezdomną i podlega zatwierdzeniu przez kierownika ośrodka. Jeżeli osoba bezdomna przebywa w schronisku dla osób bezdomnych, indywidualny program wychodzenia z bezdomności może być opracowany przez pracownika socjalnego zatrudnionego w tej placówce. Jeżeli indywidualny program wychodzenia

z bezdomności wykracza poza będące w dyspozycji placówki środki pomocy lub zachodzi konieczność objęcia osoby bezdomnej ubezpieczeniem zdrowotnym, podlega on zatwierdzeniu przez kierownika ośrodka pomocy społecznej. W takim przypadku w programie wskazuje się podmioty odpowiedzialne za realizację poszczególnych postanowień programu.

Z Tabeli Nr 23 wynika, że w 2014 r. *Indywidualnym Programem Wychodzenia* z bezdomności objętych zostało 3.155 osób, zaś *Kontraktem Socjalnym* 2.713 osób. Usamodzieliło się 2.636 osób, natomiast 2.001 osób podjęło zatrudnienie (w tym zatrudnienie wspierane).

- Olbrzymią pomocą w usamodzielnieniu się osoby bezdomnej, może być udostępnienie jej lokalu do zamieszkania.

Tabela Nr 24 Lokale przekazane osobom bezdomnym w 2014 r.

LP.	Województwo	Lokale przekazane osobom bezdomnym OGÓŁEM	Lokale socjalne	Lokale komunalne	Inne lokale
1	dolnośląskie	138	86	34	18
2	kujawsko-pomorskie	44	10	26	8
3	lubelskie	18	8	7	3
4	lubuskie	38	37	1	0
5	łódzkie	71	47	21	3
6	małopolskie	31	19	5	7
7	mazowieckie	194	110	71	13
8	opolskie	43	28	13	2
9	podkarpackie	9	5	2	2
10	podlaskie	17	12	5	0
11	pomorskie	44	29	12	3
12	śląskie	192	99	81	12
13	świętokrzyskie	19	13	1	5
14	warmińsko-mazurskie	20	8	7	5
15	wielkopolskie	67	41	20	6
16	zachodniopomorskie	34	16	13	5
	RAZEM	979	568	319	92

W 2014 r. osobom bezdomnym przekazano 979 lokali mieszkalnych, w tym 568 mieszkań socjalnych oraz 319 mieszkań komunalnych.

V. FINANSE

Należy w tym miejscu jeszcze raz przypomnieć, że ustawowy obowiązek udzielenia schronienia, zapewnienia posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym należy do **zadań własnych gminy** (ustawa z dnia 12 marca 2004 r. *o pomocy społecznej*, art. 17 ust. 1: „Do zadań własnych gminy o charakterze obowiązkowym należy: ... 3) udzielanie schronienia, zapewnienie posiłku oraz niezbędnego ubrania osobom tego pozbawionym...”).

Stąd nie dziwi fakt, że w przedstawionej poniżej Tabeli Nr 25 największe środki finansowe przeznaczone na działalność w zakresie bezdomności zostały przekazane z poziomu gminnego: prawie 194,4 mln złotych.

W sumie, na działania w obszarze bezdomności w 2014 roku przeznaczono środki finansowe w wysokości 222,4 mln złotych, z tego na finansowanie działalności placówek świadczących pomoc osobom bezdomnym przeznaczono 128,2 mln złotych (99,5 mln + 28,7 mln), zaś bezpośrednio osobom bezdomnym przekazano środki w wysokości 83 mln złotych (w formie np. zasiłków).

Ponieważ największe środki przeznaczone na działania w zakresie bezdomności są przekazywane z poziomu gminnego, w Tabeli Nr 26 przedstawiono jakie środki zostały przekazane przez gminy (z podziałem na poszczególne województwa). W zestawieniu uwzględniono także środki powiatowe – należy jednak wyjaśnić, że środki powiatowe stanowią tylko znikomą część środków finansowych w porównaniu do środków gminnych.

Stosunkowo mniejsze środki na bezdomność pochodzą z poziomu wojewódzkiego (z budżetu Wojewody i Marszałka województwa) – w sumie jest to kwota ok. 3,8 mln. złotych (Tabela Nr 27 i Tabela Nr 28).

Tabela Nr 25 Publiczne środki finansowe przeznaczone na działania pomocowe dla osób bezdomnych w 2014 roku

Lp.	Poziom finansowania	Środki finansowe				
		OGÓŁEM:	Z tego: Środki na finansowanie działalności placówek świadczących pomoc osobom bezdomnym, prowadzonych przez:		Z tego: Środki przekazywane bezpośrednio osobom bezdomnym w formie np. zasiłków lub innych świadczeń pieniężnych	Z tego: Środki przekazane na inne działania, związane z przeciwdziałaniem bezdomności
			podmioty niepubliczne (np. organizacje pozarządowe, wyznaniowe itp.)	podmioty publiczne		
1	Poziom gminny (powiatowy)	194 407 747	71 967 106	28 686 737	83 042 980	10 710 923
2	Poziom wojewódzki	3 804 233	3 261 069	1 833	X	541 331
	a) środki finansowe przekazane przez Wojewodę	3 132 022	2 797 120	-	X	334 902
	b) środki finansowe przekazane przez Marszałka województwa	672 211	463 949	1 833	X	206 429
3	Środki krajowe przekazane podmiotom świadczącym pomoc osobom bezdomnym na terenie danego województwa OGÓŁEM ¹	21 258 893	21 258 893	X	X	X
	w tym:					
	a) środki jakie Organizacje Pożytku Publicznego otrzymały w 2014r. w ramach 1% podatku należnego za 2013 rok	4 733 638	4 733 638	X	X	X
	b) dotacje w ramach programu Ministra Pracy i Polityki Społecznej: "Program wspierający powrót osób bezdomnych do społeczności", Edycja 2014	5 000 000	5 000 000	X	X	X
	c) inne dotacje otrzymane od organów administracji rządowej	11 525 256	11 525 256	X	X	X
4	Środki unijne przekazane w 2014r. podmiotom z terenu danego województwa z Europejskich Funduszy np. EFS ²	2 974 495	2 974 495	X	X	X
	OGÓŁEM:	222 445 368	99 461 564	28 688 570	83 042 980	11 252 254

¹ informacja uzyskane bezpośrednio od 894 podmiotów (świadczących usługi dla osób bezdomnych), które wzięły udział w badaniu.

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Departament Pomocy i Integracji Społecznej

Tablica Nr 26 Publiczne środki finansowe przekazane na działania przeciwdziałające bezdomności, bezpośrednio z poziomu **Gminy/Powiatu**

Województwo	Środki gminne/powiatowe OGÓŁEM przeznaczane na bezdomność			Z tego: Środki na finansowanie usług i działalność placówek świadczących pomoc ludziom bezdomnym, prowadzonych przez organizacje pozarządowe			Z tego: Środki na finansowanie usług i działalność placówek świadczących pomoc ludziom bezdomnym, prowadzonych przez podmioty publiczne			Z tego: Środki przekazywane bezpośrednio osobom bezdomnym w formie np. zasiłków i/lub innych świadczeń pieniężnych DOTYCZY TYLKO GMIN			Z tego: Środki przekazane na inne działania, związane z przeciwdziałaniem bezdomności		
	RAZEM:	Środki z budżetu państwa	Środki własne	RAZEM:	Środki z budżetu państwa	Środki własne	RAZEM:	Środki z budżetu państwa	Środki własne	RAZEM:	Środki z budżetu państwa	Środki własne	RAZEM:	Środki z budżetu państwa	Środki własne
dolnośląskie	18 648 099	4 680 080	13 968 019	6 422 453	104 374	6 318 080	2 304 575	163 550	2 141 025	9 779 995	4 382 133	5 397 863	141 075	30 024	111 051
kujawsko-pomorskie	11 478 520	5 306 259	6 172 261	5 572 503	2 182 872	3 389 630	1 481 432	54 427	1 427 006	4 352 046	3 027 528	1 324 518	72 539	41 432	31 107
lubelskie	5 011 060	1 937 988	3 073 072	1 838 071	-	1 838 071	467 527	-	467 527	1 915 601	1 746 822	168 779	789 860	191 165	598 695
lubuskie	4 545 135	2 759 900	1 785 235	922 064	89 935	832 129	1 006 781	909 614	97 167	2 539 373	1 743 020	796 353	76 917	17 331	59 586
łódzkie	9 542 482	5 226 944	4 315 538	4 478 748	2 373 618	2 105 130	1 348 281	4 054	1 344 228	3 701 241	2 849 273	851 968	14 211	-	14 211
małopolskie	10 180 157	3 995 954	6 184 204	3 038 582	28 123	3 010 459	1 401 765	-	1 401 765	5 412 737	3 952 109	1 460 629	327 073	15 722	311 352
mazowieckie	23 595 522	4 021 433	19 574 089	12 276 768	672 534	11 604 234	559 343	32 025	527 318	6 163 036	3 281 058	2 881 979	4 596 374	35 816	4 560 558
opolskie	4 860 776	2 424 248	2 436 528	726 624	95 032	631 592	589 270	521 998	67 272	2 566 985	1 755 817	811 169	977 897	51 401	926 496
podkarpackie	5 198 702	2 034 307	3 164 395	2 973 139	324 847	2 648 292	66 940	2 400	64 540	2 143 965	1 703 038	440 927	14 657	4 022	10 636
podlaskie	3 636 081	1 915 173	1 720 908	1 133 893	10 916	1 122 977	305 018	178 123	126 895	2 112 384	1 716 284	396 100	84 786	9 850	74 936
pomorskie	22 788 361	6 747 237	16 041 124	10 877 358	143 906	10 733 452	3 584 651	-	3 584 651	8 052 312	6 547 244	1 505 068	274 039	56 086	217 953
śląskie	34 489 267	8 495 963	25 993 304	9 890 875	132 674	9 758 202	10 138 802	555 354	9 583 448	13 922 082	7 728 463	6 193 619	537 507	79 473	458 035
świętokrzyskie	5 090 271	2 354 126	2 736 146	916 704	-	916 704	1 302 089	-	1 302 089	2 240 876	1 791 882	448 994	630 603	562 244	68 359
warmińsko-mazurskie	6 857 936	3 573 109	3 284 827	1 543 260	766 013	777 247	1 265 573	212 925	1 052 648	3 867 947	2 568 623	1 299 325	181 156	25 548	155 607
wielkopolskie	14 491 453	2 756 085	11 735 369	5 708 149	305 302	5 402 847	2 255 065	420	2 254 645	5 940 539	2 378 700	3 561 839	587 699	71 662	516 037
Zachodniopomorskie	13 993 924	7 209 452	6 784 472	3 647 914	22 418	3 625 495	609 623	875	608 748	8 331 859	6 526 279	1 805 580	1 404 528	659 880	744 649
RAZEM	194 407 747	65 438 255	128 969 492	71 967 106	7 252 565	64 714 541	28 686 737	2 635 764	26 050 973	83 042 980	53 698 271	29 344 710	10 710 923	1 851 655	8 859 268

Warszawa, październik 2015 r.

Tablica 27 Publiczne środki finansowe przekazane na działania przeciwdziałające bezdomności, przez **Wojewodę** w 2014 r.

Województwo	Publiczne środki finansowe przekazane na działania przeciwdziałające bezdomności, przez Wojewodę OGÓŁEM			Z tego: środki na finansowanie usług i działalność placówek świadczących pomoc ludziom bezdomnym, prowadzonych przez organizacje pozarządowe			Z tego: środki na finansowanie usług i działalność placówek świadczących pomoc ludziom bezdomnym, prowadzonych przez podmioty publiczne			Z tego: Środki przekazane na inne działania, związane z przeciwdziałaniem bezdomności		
	RAZEM:	Środki z budżetu państwa	Środki własne	RAZEM:	Środki z budżetu państwa	Środki własne	RAZEM:	Środki z budżetu państwa	Środki własne	RAZEM:	Środki z budżetu państwa	Środki własne
dolnośląskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
kujawsko-pomorskie	294 284	294 284	-	294 284	294 284	-	-	-	-	-	-	-
lubelskie	100 000	100 000	-	100 000	100 000	-	-	-	-	-	-	-
lubuskie	23 700	23 700	-	23 700	23 700	-	-	-	-	-	-	-
łódzkie	130 000	-	130 000	130 000	-	130 000	-	-	-	-	-	-
małopolskie	282 558	282 558	-	-	-	-	-	-	-	282 558	282 558	-
mazowieckie	574 000	-	574 000	574 000	-	574 000	-	-	-	-	-	-
opolskie	100 000	100 000	-	100 000	100 000	-	-	-	-	-	-	-
podkarpackie	500 000	-	500 000	500 000	-	500 000	-	-	-	-	-	-
podlaskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
pomorskie	205 200	205 200	-	205 200	205 200	-	-	-	-	-	-	-
śląskie	400 000	-	400 000	400 000	-	400 000	-	-	-	-	-	-
świętokrzyskie	30 280	-	30 280	30 280	-	30 280	-	-	-	-	-	-
warmińsko-mazurskie	300 000	300 000	-	247 656	247 656	-	-	-	-	52 344	52 344	-
wielkopolskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
zachodniopomorskie	192 000	192 000	-	192 000	192 000	-	-	-	-	-	-	-
RAZEM	3 132 022	1 497 742	1 634 280	2 797 120	1 162 840	1 634 280	-	-	-	334 902	334 902	-

Tablica 28 Publiczne środki finansowe przekazane na działania przeciwdziałające bezdomności, przez Marszałka województwa w 2014 r.

Województwo	Publiczne środki finansowe przekazane na działania przeciwdziałające bezdomności, przez Marszałka województwa OGÓŁEM			Z tego: środki na finansowanie usług i działalność placówek świadczących pomoc ludziom bezdomnym, prowadzonych przez organizacje pozarządowe			Z tego: środki na finansowanie usług i działalność placówek świadczących pomoc ludziom bezdomnym, prowadzonych przez podmioty publiczne			Z tego: Środki przekazane na inne działania, związane z przeciwdziałaniem bezdomności		
	RAZEM:	Środki z budżetu państwa	Środki własne	RAZEM:	Środki z budżetu państwa	Środki własne	RAZEM:	Środki z budżetu państwa	Środki własne	RAZEM:	Środki z budżetu państwa	Środki własne
dolnośląskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
kujawsko-pomorskie	15 980	-	15 980	-	-	-	-	-	-	15 980	-	15 980
lubelskie	95 800	-	95 800	95 800	-	95 800	-	-	-	-	-	-
lubuskie	8 500	-	8 500	8 500	-	8 500	-	-	-	-	-	-
łódzkie	62 000	-	62 000	62 000	-	62 000	-	-	-	-	-	-
małopolskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
mazowieckie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
opolskie	3 999	-	3 999	3 999	-	3 999	-	-	-	-	-	-
podkarpackie	117 850	-	117 850	117 850	-	117 850	-	-	-	-	-	-
podlaskie	21 833	-	21 833	20 000	-	20 000	1 833	-	1 833	-	-	-
pomorskie	92 000	-	92 000	22 000	-	22 000	-	-	-	70 000	-	70 000
śląskie	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
świętokrzyskie	42 800	-	42 800	42 800	-	42 800	-	-	-	-	-	-
warmińsko-mazurskie	43 000	-	43 000	43 000	-	43 000	-	-	-	-	-	-
wielkopolskie	107 450	-	107 450	-	-	-	-	-	-	107 450	-	107 450
zachodniopomorskie	60 999	-	60 999	48 000	-	48 000	-	-	-	12 999	-	12 999
RAZEM	672 211	-	672 211	463 949	-	463 949	1 833	-	1 833	206 429	-	206 429

Ministerstwo Pracy i Polityki Społecznej

Departament Pomocy i Integracji Społecznej

- Poniżej z kolei przedstawiono, jakie środki przeznaczono na wybrane formy bezpośredniego wsparcia osób bezdomnych:

Tabela Nr 29 Wybrane materialne formy wsparcia i pomocy (za 2014 r.)

Lp.	Województwo	Składka na ubezpieczenie zdrowotne		Zasiłek stały	
		Liczba osób bezdomnych	Kwota	Liczba osób bezdomnych	Kwota
1	dolnośląskie	1 039	508 036,90	1 027	4 349 792,53
2	kujawsko-pomorskie	567	235 011,79	591	2 697 929,21
3	lubelskie	298	114 165,16	294	1 270 208,39
4	lubuskie	353	140 613,43	350	1 578 699,28
5	łódzkie	595	243 948,91	731	3 178 312,72
6	małopolskie	593	248 126,93	589	2 607 300,06
7	mazowieckie	1 063	432 473,53	5 744	4 751 099,20
8	opolskie	243	132 534,72	244	1 072 172,03
9	podkarpackie	223	114 374,96	238	1 046 050,51
10	podlaskie	243	95 499,88	234	1 026 786,17
11	pomorskie	1 437	597 307,65	1 443	5 801 404,44
12	śląskie	1 629	485 439,02	1 604	6 471 782,03
13	świętokrzyskie	282	122 708,68	277	1 294 977,95
14	warmińsko-mazurskie	533	219 328,23	530	2 310 208,58
15	wielkopolskie	742	294 916,28	690	3 107 891,80
16	zachodniopomorskie	901	422 008,60	893	4 206 332,42
	RAZEM	10 741	4 406 494,67	15 479	46 770 947,32

I tak, na ubezpieczenia zdrowotne dla osób bezdomnych przeznaczono w 2014 r. – 4,4 mln zł, natomiast na zasiłki stałe ok. 46,8 mln złotych.

VI. ZGONY Z WYZIĘBIENIA

Informacje uzyskane ze Sprawozdania jednorazowego DPS-IV-52-IR/2015 wskazują, że w okresie zimy 2014/2015 w Polsce z powodu wyziębienia zmarło 48 osób, w tym 36 osób bezdomnych, co stanowi 75 % wszystkich przypadków.

Warszawa, październik 2015 r.

Tabela Nr 30 Zgony i przypadki śmierci z wyziębienia w sezonie zimowym 2014/2015

LP.	Województwo	Ogółem		w tym z powodu alkoholu	
		Liczba osób, które zmarły z powodu wyziębienia na terenie gminy	W tym liczba osób bezdomnych	Liczba osób, które zmarły z powodu wyziębienia na terenie gminy	W tym liczba osób bezdomnych
1	dolnośląskie	4	3	4	3
2	kujawsko-pomorskie	1	0	0	0
3	lubelskie	3	1	2	1
4	lubuskie	2	1	2	1
5	łódzkie	4	1	4	1
6	małopolskie	5	4	2	0
7	mazowieckie	9	12	5	9
8	opolskie	1	0	0	0
9	podkarpackie	0	0	0	0
10	podlaskie	3	1	3	1
11	pomorskie	7	6	4	4
12	śląskie	4	3	3	2
13	świętokrzyskie	1	0	1	0
14	warmińsko-mazurskie	2	2	1	1
15	wielkopolskie	0	0	0	0
16	zachodniopomorskie	2	2	1	1
	RAZEM	48	36	32	24

Najczęściej zgłaszanym powodem zgonu (poza wyziębieniem) było upojenie alkoholowe (32 przypadki – co stanowiło 66,7% ogółu przypadków), przy czym wśród osób bezdomnych również w 66,7% przypadkach za główny powód zgonu (poza wyziębieniem) podano alkohol.

VII. Dodatkowa informacja² – FINANSOWANIE BUDOWNICTWA SOCJALNEGO – Z FUNDUSZU DOPLAT

Program wspierania budownictwa socjalnego - Fundusz Dopłat

Pod koniec 2006 roku powstał pakiet rozwiązań o charakterze prawno-ekonomicznym służący wsparciu samorządów gmin i organizacji pożytku publicznego, podejmujących się zadań w zakresie budownictwa socjalnego.

Podstawą do wprowadzenia wspomnianych rozwiązań jest ustawa z dnia 8 grudnia 2006r. *o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych* (Dz. U. z 2006r., Nr 251, poz. 1844 z późn. zm.), która powstała

² Informacja uzyskana już nie z ogólnopolskiego sprawozdania za 2012 rok (przeprowadzonego przy pomocy programu SAC), ale bezpośrednio od Banku Gospodarstwa Krajowego

w 2006 roku w ówczesnym **Ministerstwie Budownictwa**³. Ustawa określa zasady udzielania finansowego wsparcia podmiotom realizującym przedsięwzięcia polegające na tworzeniu zasobu lokali socjalnych, komunalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych.

Źródłem finansowego wsparcia jest Fundusz Dopłat, wydzielony w Banku Gospodarstwa Krajowego. Obsługa programu wsparcia budownictwa socjalnego została powierzona **Bankowi Gospodarstwa Krajowego**. Program skierowany jest do:

- gmin
- powiatów
- związków międzygminnych
- organizacji pożytku publicznego

Maksymalne wsparcie jakie inwestorzy mogą otrzymać na swoje przedsięwzięcia inwestycyjne, w zależności od rodzaju inwestycji mieści się w granicach 30 – 50 % wartości inwestycji. Przedstawia to poniższa tabela:

Tabela Nr 31 **Maksymalna wysokość finansowego wsparcia**⁴

Przedsięwzięcie	Lokale socjalne	Mieszkania chronione	Noclegownie i domy dla bezdomnych	Lokale komunalne
Inwestor	gmina	gmina, powiat,	gmina, związek międzygminny, organizacje pożytku publicznego	gmina
Rodzaj inwestycji				
budowa, w tym rozbudowa lub nadbudowa budynku	30%	30% ¹	40%	30%
remont lub przebudowa budynku ub jego części	40%	40% ¹	50%	40%
zmiana sposobu użytkowania budynku lub jego części	40%	40% ¹	50%	40%
kupno lokalu mieszkalnego, lub budynku mieszkalnego	30%	30% ¹		30%
kupno + remont lokalu mieszkalnego lub budynku mieszkalnego	30%	30% ¹		30%

³ Obecnie ustawa o finansowym wsparciu tworzenia lokali socjalnych, mieszkań chronionych, noclegowni i domów dla bezdomnych – znajduje się w gestii Ministra Infrastruktury i Rozwoju

⁴ Tabela pobrana ze strony internetowej Banku Gospodarstwa Krajowego, link do informacji: <http://www.bgk.com.pl> → zakładka SAMORZĄDY → PROGRAMY RZĄDOWE → PROGRAM WSPARCIA BUDOWNICTWA SOCJALNEGO ZE ŚRODKÓW FUNDUSZU DOPLAT → informacja: „Informacje o programie finansowego wsparcia Budownictwa Socjalnego”

Przedsięwzięcie		Lokale socjalne	Mieszkania chronione	Noclegownie i domy dla bezdomnych	Lokale komunalne
Inwestor		gmina	gmina, powiat,	gmina, związek międzygminny, organizacje pożytku publicznego	gmina
Rodzaj inwestycji					
Lokale mieszkalne realizowane przez TBS	budowa, w tym rozbudowa lub nadbudowa budynku	40% ²	40% ²		40%
	remont lub przebudowa	50% ²	50% ²		50%
	zmiana sposobu użytkowania	50% ²	50% ²		50%

1. także organizacje pożytku publicznego
2. także związek międzygminny

Z informacji uzyskanych od Banku Gospodarstwa Krajowego wynika, że w 2014 r. najwięcej zakwalifikowanych wniosków o dofinansowanie inwestycji dotyczyło dofinansowania budowy czy remontu „lokali mieszkalnych” (mieszkań socjalnych, komunalnych, chronionych) - 125 wniosków na łączną kwotę dofinansowania ok. 83,6 mln złotych, natomiast tylko 4 wnioski na kwotę 1,5 mln złotych zostały zakwalifikowane do dofinansowania w kategorii „miejsca w noclegowniach i domach dla bezdomnych”.

W sumie w 2014 r. zakwalifikowano 129 wniosków o dofinansowanie, na kwotę 85,1 mln. zł.

Przedstawia to poniższa tabela:

Tabela Nr 32 Liczba zakwalifikowanych wniosków oraz kwota finansowego wsparcia przeznaczona na realizację tychże wniosków w 2014 roku.

Rok	Lokale mieszkalne		Miejsca w noclegowniach i domach dla bezdomnych		RAZEM:	RAZEM:
	Liczba zakwalifikowanych wniosków	Kwota finansowego wsparcia	Liczba zakwalifikowanych wniosków	Kwota finansowego wsparcia	liczba zakwalifikowanych wniosków 1+2	kwota wsparcia finansowego 1+2
	1	1	2	2		
2014 I półrocze	76	51 829 280	3	585 658	79	52 414 938
2014 II półrocze	49	31 785 197	1	912 078	50	32 697 275
OGÓŁEM:	125	83 614 476	4	1 497 736	129	85 112 213